

Kabinet: adoptie in zes jaar afbouwen

DEN HAAG Aspirant-adoptiefouders krijgen nog zes jaar de tijd om hun al lopende procedure voor de adoptie van een kind uit het buitenland af te ronden.

Staatssecretaris Teun Struycken (Rechtsbescherming) wil dat eind 2030 de lopende adopties „zorgvuldig” zijn afgerond. Het gaat om bijna zeshonderd procedures, meldt hij in een Kamerbrief. Het afbouwen en definitief stopzetten van interlandelijke adopties is op uitdrukkelijk verzoek van de Tweede Kamer. Die wil de af van deze adoptievorm na een

vernietigend rapport uit 2021 over talrijke misstanden die jarenlang met buitenlandse adopties aan de orde waren.

Zo bleek dat het niet altijd duidelijk was of kinderen vanuit de herkomstlanden rechtmatig werden geadopteerd en dat er veel misging in de procedures, door tussenpersonen en organisaties. Ook schortte het aan een juiste registratie van de kinderen en hun herkomst. Na de publicatie zette het toenmalige kabinet de adoptie uit andere landen enige tijd stil. Later werd die weer deels opgestart, zij het met minder lan-

den. Het kabinet wilde met een nieuwe centrale adoptieautoriteit het adoptiestelsel verbeteren. Maar de Kamer had er geen vertrouwen in dat misstanden hierdoor voorgoed verleden tijd zouden zijn.

Ook is de gedachte meer gemeengoed geworden dat kwetsbare kinderen beter opgevangen kunnen worden in hun eigen omgeving en in ieder geval in hun eigen land.

Per 21 mei 2024 liepen er 587 procedures voor een adoptie. Daarvan waren 293 beoogde adoptiefouders in de eerste fase, waarin ze voorlichting krijgen bij Fiom. Verder waren

Het schortte aan juiste registratie van de kinderen en hun herkomst

er 97 kandidaat-ouders aangemeld bij de Raad voor de Kinderbescherming voor een gezinsonderzoek. De andere 197 aspirant-adoptiefouders hadden al beginseltoestemming van de Centrale Autoriteit en zaten in de laatste fase van bemiddeling. Struycken heeft besloten om alle as-

pirant-adoptiefouders die op 21 mei in één van deze fases zaten, de mogelijkheid te geven hun procedure voort te zetten.

De staatssecretaris zou betrokkenen die nog in de eerste adoptiefase zitten evenwel adviseren te stoppen met de procedure, omdat de kans „zeer beperkt” is dat een adoptie in dit tijdsbestek nog gaat slagen. De afgelopen decennia is het aantal kinderen dat voor adoptie in aanmerking komt, stevig gedaald tot ongeveer vijftig per jaar. Naar verwachting daalt dit de komende tijd verder, denkt de staatssecretaris.

Handen uit de mouwen voor het mbo

Hoe kan Nederland het tekort aan vakkrachten oplossen? Dat begint deels bij het mbo, benadrukt Jacco Vonhof, voorzitter van MKB-Nederland.

MARTIJN SCHOOLENBERG

Het aantal mbo-studenten neemt jaarlijks af. Waar het er in 2020 nog 504.288 waren, zijn dat nu inmiddels 467.500. Intussen kampt de samenleving met een schreeuwend tekort aan vakkrachten. Vooral in de zorg, techniek en de bouw is het nijpend, benadrukt Jacco Vonhof, die de midden- en kleinbedrijven tot 250 werknemers vertegenwoordigt. „Er zijn landelijk meer dan 400.000 vacatures. In de techniek is er een tekort van zo'n 45.000 werknemers.”

En in de toekomst zijn juist voor deze sectoren nog meer krachten nodig. „De tekorten gaan alleen maar toenemen, vanwege de vergrijzing”, stelt Vonhof. „Dat werkt in de zorg dubbel: er zijn minder werknemers en er komen mensen bij die zorg vereisen. Ook zitten we in een energietransitie.”

Sectoren belanden bovendien in een vicieuze cirkel, ziet hij. „De zorg is bijvoorbeeld steeds minder in staat om leerlingen een stage aan te bieden, omdat medewerkers onvoldoende tijd voor begeleiding hebben. Zo wordt de zorg voor studenten minder aantrekkelijk. In de bouw zien we dat ook.”

Hoe proberen bedrijven de tekorten op te lossen? Vonhof: „Sommige sectoren innoveren versneld door meer technologie in te zetten. Maar dat kun je natuurlijk minder makkelijk doen in sectoren waar menselijk contact belangrijk is, zoals de zorg. Je moet er niet aan denken dat je ouders straks in een verzorgingshuis zitten en dan een dag lang weinig aandacht krijgen. Daar krijg ik de rillingen van.”

De behoefte aan vakmensen blijft groot. Er staan nog vele duizenden vacatures open. FOTO ANP/HH

Bedrijven zetten vaak ook arbeidskrachten in uit Oost-Europa. „Maar ook in die landen is sprake van vergrijzing”, zegt Vonhof. „Dus het is reëel dat die mensen straks niet meer hierheen komen.”

Tegelijkertijd spelen mbo-studenten een cruciale rol. „Voor het mkb is het mbo de kraamkamer voor talent. 60 tot 70 Procent van de werknemers is ervan afkomstig.”

De voorzitter van MKB-Nederland ziet echter een zorgelijke situatie in het bekostigingssysteem. „Mbo-instellingen ontvangen momenteel meer geld als ze meer studenten binnenhalen. Het gevolg is dat ze zoveel mogelijk opleidingen in stand houden, terwijl er ook opleidingen tussen zitten die maatschappelijk gezien minder relevant zijn. Bij die opleidingen bestaat het risico dat mensen uiteindelijk iets heel anders gaan doen en opnieuw opgeleid moeten worden omdat er geen werk in te vinden is.” In het schooljaar 2023-2024 waren er volgens de

‘Klagen over tekorten maar slecht betalen, is niet logisch’

Dienst Uitvoering Onderwijs 783 mbo-opleidingen.

Wat Vonhof betreft moet dat systeem veranderen. Hij denkt bijvoorbeeld aan een regeling waarbij mbo-instellingen voor een groot deel een vast bedrag krijgen. „Dan zijn ze minder afhankelijk van de studentenaantallen en kunnen ze opleidingen aanbieden waar echt behoefte aan is vanuit de maatschappij.”

Daarnaast zou het bijvoorbeeld goed zijn als opleidingen extra geld ontvangen als ze opleiden voor tekortsectoren, stelt hij. „Daarmee kun je ook die opleidingen goedkoper maken voor studenten, zodat het aantrekkelijker wordt om voor

zulke studies te kiezen. En je zou ervoor kunnen kiezen om een numerus fixus (maximumaantal, red.) in te stellen bij opleidingen die maatschappelijk minder relevant zijn.”

Uiteindelijk zijn zulke beslissingen wel aan politiek Den Haag, benadrukt de MKB-voorman. „Het wordt tijd dat de overheid kleur bekent en beleid maakt voor wat we de komende jaren op de arbeidsmarkt écht nodig hebben. En hoe we mensen leiden om daarvoor te kiezen.”

Ook bij bedrijven zelf kunnen zaken nog beter, erkent Vonhof. Zo moeten ze soms ook simpelweg bereid zijn om meer te betalen aan afgestudeerde mbo'ers. „Klagen over tekorten maar slecht betalen, is niet logisch.”

Wel is hij tegen een verplichte minimumstagevergoeding. „Onderzoek toont aan dat de kosten en baten van stages enorm verschillen per bedrijf en student. Daar kun je geen norm op zetten. Dat gaat stageplaatsen kosten. Wij zijn voor een

stagevergoeding, maar passend bij de bijdrage die de student levert.”

Qua communicatie is er ook veel ruimte voor verbetering. „We moeten onze tekortsectoren veel aantrekkelijker maken en beter laten zien hoe leuk het werk is. Bij een metaalbedrijf heeft iedereen het beeld van mannen die in blauwe overalls werken in lawaai en stank. Maar het is echt een moderne baan. We zouden meer het basisonderwijs in moeten om mensen al op jonge leeftijd kennis te laten maken met de techniek.”

Ook is er op het mbo sprake van groenpluk, waarbij studenten hun opleiding niet afmaken omdat ze voortijdig aan de slag gaan. Dat is een van de verklaringen voor de jaarlijks tienduizenden voortijdige mbo-schoolverlaters. „Groenpluk is op langere termijn voor niemand goed en zelfs bijna asociaal”, zegt Vonhof. „Je wilt dat jongeren met een goed diploma de onderwijsinstelling verlaten.”